

VEILEDER

IDRETTSLAGSALLIANSER

- Hva og hvordan?

1. Innledning

NIFs lov § 10-7 åpner for at et idrettslag kan omdannes til en idrettslagsallianse. Erfaringen viser at både det å etablere en slik allianse, å få den til å fungere i tråd med intensjonen, og forhold knyttet til oppløsning og nedlegging av deler av alliansen, kan skape store utfordringer. Idrettslag som vurderer en slik omdanning, bør lese nøye gjennom denne veileder og kontakte idrettskretsen for råd og veiledning før en slik prosess igangsettes.

2. Definisjoner

Fleridrettslag:

Et idrettslag som organiserer mer enn én særiddrett.

Særiddrettslag

Et idrettslag som organiserer kun én særiddrett.

Idrettslagsallianse

En idrettslagsallianse er en organisasjonsmodell der det er en tilknytning mellom et idrettslag (allianseidrettslaget) og minst ett selvstendig særiddrettslag (idrettslag i idrettslagsalliansen). Idrettslagene i idrettslagsalliansen vil ha samme navneprofil, logo og til dels sammenfallende medlemskap. Normalt vil en idrettslagsallianse springe ut av et tidligere fleridrettslag der fleridrettslaget er omgjort til et allianseidrettslag og en eller flere særiddrettsgrupper er omgjort til idrettslag i idrettslagsalliansen.

Allianseidrettslag

Et fler- eller særiddrettslag som har rettigheten til navneprofil og logo og som etter egen lov har ett eller flere idrettslag i en idrettslagsallianse knyttet til seg.

Idrettslag i en idrettslagsallianse

Et særiddrettslag som benytter samme navn og logo som et allianseidrettslag med tillegg av idrettsgren, og der idrettslagets medlemmer også er medlem av allianseidrettslaget.

3. Når kan det etableres en idrettslagsallianse?

Allianseidrettslagsmodellen fyller et behov i de tilfeller det er nødvendig for et idrettslag å skille ut en risikofylt del av sitt idrettslag i en selvstendig juridisk enhet, samtidig som man ønsker å bevare de historiske røttene. Ordningen ble strammet inn på Idrettstinget 2011, slik at bestemmelsen ble i overensstemmelse med det som opprinnelig var intensjonen med allianseidrettslagsmodellen; å verne mot økonomisk risiko knyttet til en av idrettsaktivitetene i idrettslaget.

Det kan f.eks. være behov for å etablere en idrettslagsallianse der en del av et idrettslag driver en virksomhet som gir stor økonomisk risiko og der det er behov for å beskytte andre deler av idrettslaget virksomhet. Det følger av loven at det kreves en «særskilt grunn» til å opprette en idrettslagsallianse. En slik særskilt grunn vil typisk foreligge når en elitesatsing blir såpass omfattende at det vil være risikofylt å drive den sammen med breddeidretten og eierskapet til anlegg. Det kan i slike tilfeller være nødvendig å beskytte breddeidretten og eiendomsretten til eventuelle anlegg, ved å utskille eliteidretten i et eget idrettslag, og la resten av idrettsaktiviteten bli liggende igjen i det opprinnelige idrettslaget. Med eliteidrett i lagidrett menes i normale tilfeller deltakelse i de to øverste divisjonene, men det avgjørende kriteriet er alltid om det foreligger en «særskilt grunn». At en gruppe i et idrettslag ønsker uavhengighet for sin idrett fra de øvrige gruppene i laget, er ikke en særskilt grunn til å opprette en idrettslagsallianse.

4. Særidretter i idrettslagsalliansen

Det var ikke tidligere et krav om at allianseidrettslaget måtte drive idrett. Dette har medført at det eksisterer flere allianseidrettslag som ikke driver idrett, og der den eneste virksomheten er eierskap til navn, logo og kanskje idrettsanlegg. Allianseidrettslaget må nå etter loven drive en eller flere særidretter.

Idrettslagene i idrettslagsalliansen kan kun drive én særidrett, og det kan kun være et idrettslag innen hver enkelt særidrett i alliansen. Et allianseidrettslag kan derfor ikke skille ut én særidrett til to separate idrettslag i alliansen. I eksempelet ville det derfor ikke være mulig å skille ut breddefotballen til et eget idrettslag ved navn Lillevik fotball bredde fordi det allerede eksisterer et særidrettslag som driver fotball.

Idrettsstyret kan gi dispensasjon fra denne bestemmelsen. Dette kan være aktuelt dersom all fotballaktiviteten opprinnelig ligger i ett idrettslag i idrettslagsalliansen, og der det i dette laget utvikler seg en elitesatsing. I et slikt tilfelle kan det være aktuelt å vurdere dispensasjon slik at man får skilt elite og breddeaktiviteten i to separate idrettslag i alliansen. I et slikt tilfelle skal det innhentes uttalelse fra vedkommende særforbund før eventuell dispensasjon vurderes. Et alternativ til etablering av ytterligere et særidrettslag kan være å overføre breddeaktiviteten (tilbake) til allianseidrettslaget. Dette krever ikke samtykke og må ikke forelegges særforbundet.

5. Navn og logo

Aktiviteten i en idrettslagsallianse vil normalt ha sitt opphav i ett opprinnelig idrettslag. Etablering av en idrettslagsallianse er ment å isolere breddeaktiviteten mot en risikofylt elitesatsing. Samtidig gir modellen en fortsatt samhörighet for medlemmene i klubbene. Uten felles bruk av navn og logo vil denne samhörigheten bortfalle. Særidrettene skal derfor bruke samme navn og logo som de øvrige idrettslag i alliansen, med tillegg av idrettsgren.

Ved etableringen av idrettslagsalliansen er det viktig at allianseidrettslaget gir retningslinjer for bruk av navn og logo. Ved en elitesatsing er det særlig kommersiell bruk av navn og logo som bør reguleres. Breddeaktivitetens bruk av navn og logo bør ikke begrenses unødige. Eliteidrettslag vil som oftest inngå mer eller mindre omfattende samarbeidsavtaler med kommersielle selskaper, og det er viktig at allianseidrettslaget beholder rådighet over både navn og logo, og at det etableres en klar avtale om kommersiell bruk. For samarbeid med næringslivet gjelder også NIFs lov kap. 13.

6. Medlemskap

Medlemmene i idrettslagene i idrettslagsalliansen må være medlemmer i allianseidrettslaget. Som nevnt over er det en forutsetning for en idrettslagsallianse at det består en samhörighet mellom alle idrettslagene i alliansen. Dette sikres bl.a. gjennom bruk av felles navn og logo. En demokratisk styring av felles anliggende er derfor betinget av at alle personer med medlemskap i idrettslag i idrettslagsalliansen, også er medlemmer av allianseidrettslaget. På denne måten blir fellesskapets interesser sikret og kan behandles på årsmøte i allianseidrettslaget. Det er ikke et krav om at medlemmene av særidrettslagene er medlemmer av de andre særidrettslagene. Årsmøtet i allianseidrettslaget kan vedta at medlemmene i idrettslagene i idrettslagsalliansen ikke skal betale kontingent, ev. at kontingenten kan være lavere enn minstesatsen på kr 50.

7. Hvordan etablerer man en idrettslagsallianse?

Det første man må gjøre er å kontakte den lokale idrettskretsen. Kretsen vil kunne gi veiledning om fremgangsmåten, og gi en foreløpig vurdering av om vilkårene foreligger. Idrettsstyret har delegert myndighet til å avgjøre søknader om etablering av idrettslagsallianser til idrettskretsene.

Der man ønsker å etablere en idrettslagsallianse ved å skille ut en særrettsgruppe som et idrettslag i en idrettslagsallianse, må man stifte et nytt idrettslag. Allianseidrettslaget (det opprinnelige idrettslaget) må med 2/3 flertall beslutte å overføre særrettsgruppens virksomhet til det nystiftede idrettslaget i idrettslagsalliansen. Lovene til allianseidrettslaget og til idrettslag(-ene) i idrettslagsalliansen må følge NIFs lovnorm for idrettslag med nødvendig tilpasning til idrettslagsalliansemodellen. Idrettslagene må i en slik prosess hensynta en rekke forhold:

- fordele eventuelle aktiva
- fordele eventuelle avtaleforpliktelser. Slik overføring krever samtykke fra avtalemotparten.
- klart spesifiserer hvilke gjeldsposter som det nye idrettslaget skal ha ansvar for å dekke.

Overføring av gjeldsforpliktelser slik at det opprinnelige laget blir fritatt for betalingsansvar krever godkjenning fra kreditor. Dersom kreditor ikke gir slik godkjenning, kan partene innbyrdes avtale at det nye laget er ansvarlig for og refunderer eventuelle utbetalinger som det gamle laget gjør knyttet til gjeld som skal overtas av det nye laget.

- legge opp til at det etableres et regnskapsmessig skjæringspunkt, fortrinnsvis pr. 31.12.
- legge opp en tidsplan for etableringen av det nye idrettslaget
- regulere bruk av navn og logo mv.
- innkalling til årsmøte i allianseidrettslaget
- utarbeidelse av lov for det nye laget
- foreta eventuelle endringer i allianseidrettslagets lov
- Innkalle til og gjennomføre stiftelsesmøte for det nye laget med vedtakelse av ny lov og valg
- Sende søknad om opptak og godkjenning av det nye idrettslagets lov til kretsen.

8. Endring og opphør av idrettslagsalliansen – kan man slå et eller flere av idrettslagene i idrettslagsalliansen sammen?

Det er mulig å slå et eller flere av idrettslagene i idrettslagsalliansen sammen med allianseidrettslaget. Dersom idrettslagsalliansen kun har ett idrettslag i alliansen, og dette laget slås sammen med allianseidrettslaget eller oppløses, må allianseidrettslaget omdannes til et ordinært idrettslag.

Skulle det være flere enn ett særrettslag som driver samme idrett i alliansen, kan disse to lagene slå seg sammen. Det kreves ikke samtykke til en slik sammenslåing, men det anbefales å søke råd hos idrettskretsen.

Det er også mulig å reversere etableringen av idrettslagsalliansen ved å slå alle idrettslagene sammen med allianseidrettslaget.

Ved vedtak om sammenslåing kreves det 2/3 flertall i alle lagene som involveres av sammenslåingen.

9. Kan et idrettslag tre ut av idrettslagsalliansen?

Det er ikke mulig for et idrettslag i idrettslagsalliansen å tre ut av alliansen. Bakgrunnen for dette er at både aktiviteten og eventuelle eiendeler som hovedregel vil ha sitt opphav i allianseidrettslaget.

10. Informasjon?

Idrettslag kan kontakte sin idrettskrets dersom det har spørsmål til idrettslagsallianser. Informasjon om de ulike idrettskretsene finnes her: <https://www.idrettsforbundet.no/idrettskretser/>

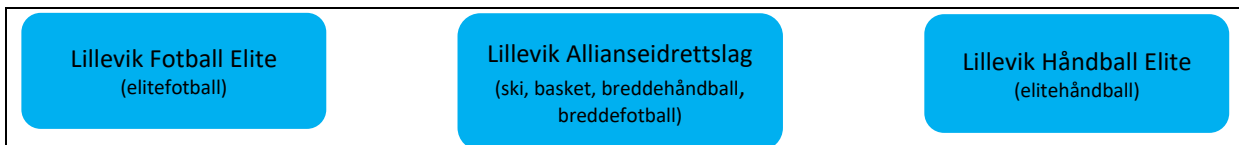
EKSEMPLER:

Eksempel 1: Omdannelse av et fleridrettslag til en idrettslagsallianse som består av tre separate idrettslag:

Fleridrettslag:

Idrettslagsalliansen:

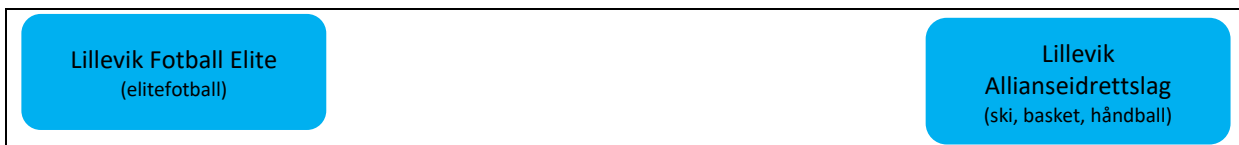

Eksempel 2: Omdannelse av et fleridrettslag til en idrettslagsallianse som består av to separate idrettslag:

Fleridrettslag:

Idrettslagsalliansen:

Eksempel 3: Omdannelse av et sær-idrettslag til en idrettslagsallianse som består av to separate idrettslag:

Sær-idrettslag:

Idrettslagsalliansen:

